Ерлікке тағзым

Б. Момышұлының соңғы суреті. 1982 жыл.

Мәңгі ізің өшпейді

1 топ

«Әдебиетшілер»

2 топ

«Зерттеушілер»

3 топ

«Тілшілер»

4 топ

«Суретшілер»

ЖОСПАРЫ:

Бауыржан Момышұлы кім?

Бауыржан Момышұлы – патриот жазушы.

Бауыржан Момышұлы кім?

«Әдебиетшілер» тобы

«Зерттеушілер» тобы

Ұлт намысы болған Ұлы тұлға

Аты-жөні	Бауыржан Момышұлы
Туған жылы	1910 жылы 24 желтоқсан – 1982 жыл 10 маусым.
Туған жері	Жамбыл облысы, Жуалы ауданы, Көлбастау мекені.
Бітірген оқу орны	Ленинград финакадемиясы. Жоғарғы әскери академиясы.
Атқарған қызметтері	Мұғалім,қаржыгер,взвод,рота,батальон, полк, дивизия командирі.Әскери- педагог,жазушы.
Әскери шені	Полковник
Атақ даңқы	Кеңес Одағының батыры, даңқты қолбасшы.

Бауыржан Момышұлы Әбділдә Тәжібаевпен бірге оқып,дос болған.

Батырдың анасы Рәзия Баукеңнің өзі салған суреті.

1-ші қатарда солдан оңға қарай: Баукең, Әбділда Тәжібаев; екінші катарда солдан оңға қарай: Бәукеңнің ұлы Бақытжан, Ә. Тәжібаевтың ұлы Рүстем.

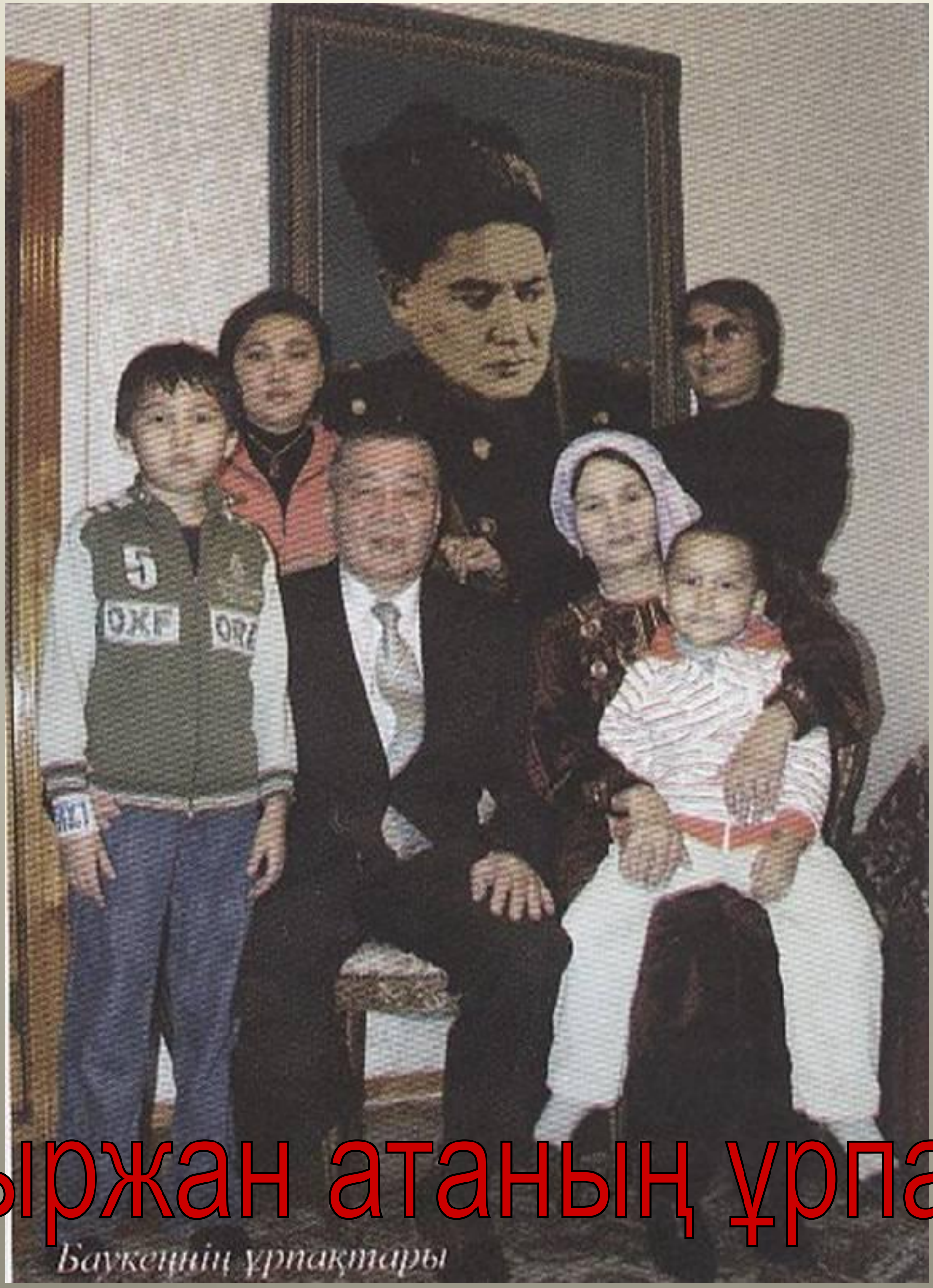

Бауыржан атаның ұрпақтары.

Жары Жамал апаймен

Бауыржан Момышұлы, зайыбы Бибіжамал. 1948 жыл.

Бауыржан Момышұлы, зайыбы Бибіжамал, ұлы Бақытжан және қызы Шолпан.
1944 ж. Алматы қаласы.

Бақытжан Момышұлы, зайыбы Зейнеп, баласы Ержан. 1990 жыл.

Ұрпақтар жалғастығы.

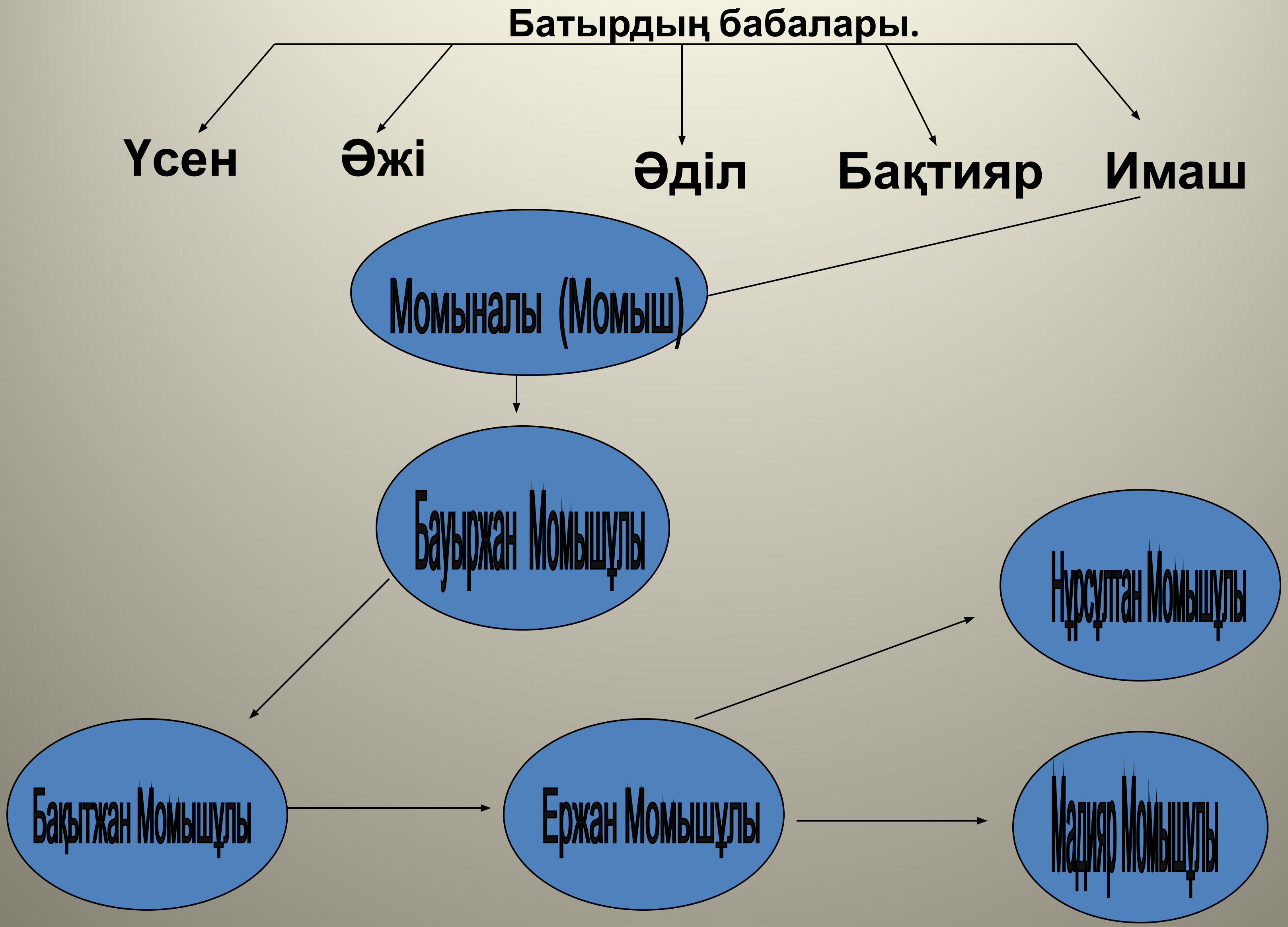

«Тілшілер» тобы

“Еңбек Қызыл Туы” Ордені

Бірінші дәрежелі “Қызыл Ту” Ордені

“Ленин” Ордені

Отан Соғысының Ордені

Әскери шайқастағы еңбегі үшін

Мәскеуді қорғағаны үшін

“Қызыл жұлдыз” Ордені

“Қызыл Ту Ордені “

«Германияны жеңгені үшін»

«Кеңес Одағының Батыры» медалі

Бауыржан Момышұлын 1941 жылдың ноябрь айында Мемлекеттік ең жоғарғы наградаға сегізінші гвардиялық дивизияның командирі өз қолымен ұсынған. Бұл аяқсыз қалды. 1942 жылы бұл ұсынысты генерал Чистяков қайталаған. Бұл да аяқсыз қалды. Одан кейін де бірнеше дүркін бұл ұсыныс қайталанып отырды. Ақыр аяғы 1990 жылы Қазақстан Республикасының Президенті Нұрсұлтан Назарбаевтың ұсынысымен — Кеңестік Социалистік Республикалар Одағының Президенті Михаил Горбачевтың қол қоюымен Кеңес Одағының Батыры атағы қаһарман Бауыржан Момышұлына өзі дүниеден өткеннен кейін берілді.

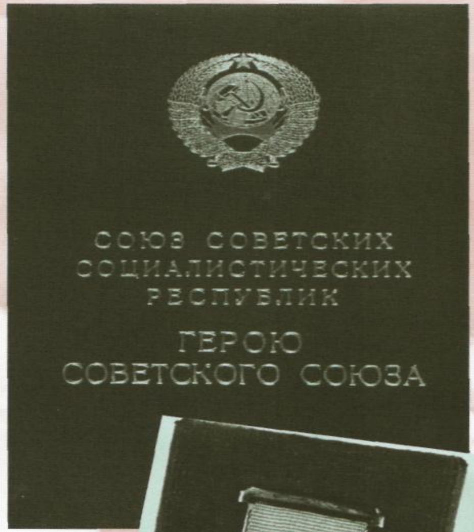

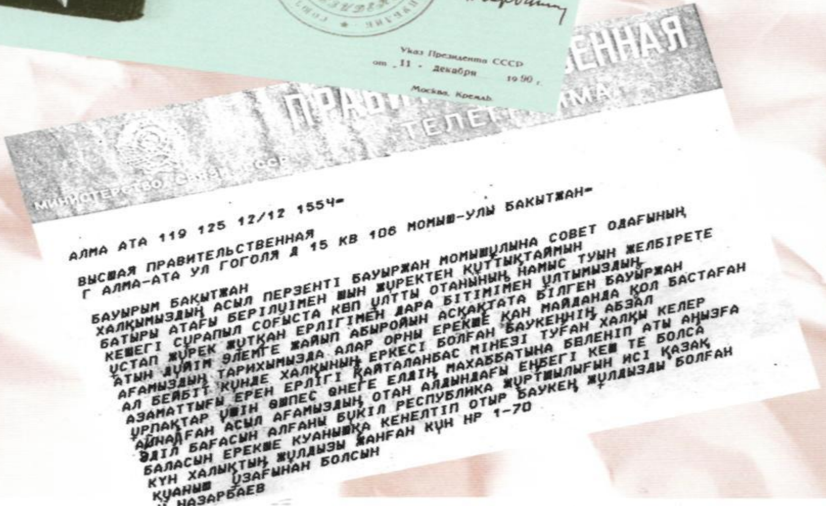
ПРАВИТЕЛЬСТВЕННАЯ
ТЕЛЕГРАММА
МИНИСТЕРСТВО СВЯЗИ СССР

АЛМА АТА 119 125 12/12 1554=
ВЫСШАЯ ПРАВИТЕЛЬСТВЕННАЯ
Г АЛМА-АТА УЛ ГОГОЛЯ Д 15 КВ 106 МОМЫШ-УЛЫ БАКЫТЖАН=

БАУЫРЫМ БАКЫТЖАН
ХАЛҚЫМЫЗДЫҢ АСЫЛ ПЕРЗЕНТІ БАУЫРЖАН МОМЫШҰЛЫНА СОВЕТ ОДАҒЫНЫҢ
БАТЫРЫ АТАҒЫ БЕРІЛУІМЕН ШЫН ЖҮРЕКТЕН ҚҰТТЫҚТАЙМЫН
КЕШЕГІ СҰРАПЫЛ СОҒЫСТА КӨП ҰЛТТЫ ОТАНЫНЫҢ НАМЫС ТУЫН ЖЕЛБІРЕТЕ
ҰСТАП ЖҮРЕК ЖҰТҚАН ЕРЛІГІМЕН ДАРА БІТІМІМЕН ҰЛТЫМЫЗДЫҢ
АТЫН ДҮНИЕ ЖҮЗІНЕ ЖАЙЫП АБЫРОЙЫН АСҚАҚТАТА БІЛГЕН БАУЫРЖАН
АҒАМЫЗДЫҢ ТАРИХЫМЫЗДА АЛАР ОРНЫ ЕРЕКШЕ ҚАН МАЙДАНДА ҚОЛ БАСТАҒАН
АЛ БЕЙБІТ КҮНДЕ ХАЛҚЫНЫҢ ЕРКЕСІ БОЛҒАН БАУКЕҢНІҢ АБЗАЛ
АЗАМАТТЫҒЫ ЕРЕН ЕРЛІГІ ҚАЙТАЛАНБАС МІНЕЗІ ТУҒАН ХАЛҚЫ КЕЛЕР
ҰРПАҚТАР ҮШІН ӨШПЕС ӨНЕГЕ ЕЛДІҢ МАХАББАТЫНА БӨЛЕНІП АТЫ АҢЫЗҒА
АЙНАЛҒАН АСЫЛ АҒАМЫЗДЫҢ ОТАН АЛДЫНДАҒЫ ЕҢБЕГІ КЕШ ТЕ БОЛСА
ӘДІЛ БАҒАСЫН АЛҒАНЫ БҮКІЛ РЕСПУБЛИКА ЖҰРТШЫЛЫҒЫН ИСІ ҚАЗАҚ
БАЛАСЫН ЕРЕКШЕ ҚУАНЫШҚА КЕНЕЛТІП ОТЫР БАУКЕҢ ЖҰЛДЫЗДЫ БОЛҒАН
КҮН ХАЛЫҚТЫҢ ЖҰЛДЫЗЫ ЖАНҒАН КҮН НР 1-70
ҚУАНЫШ ҰЗАҒЫНАН БОЛСЫН
Н НАЗАРБАЕВ

Михаил ГОРБАЧЕВ

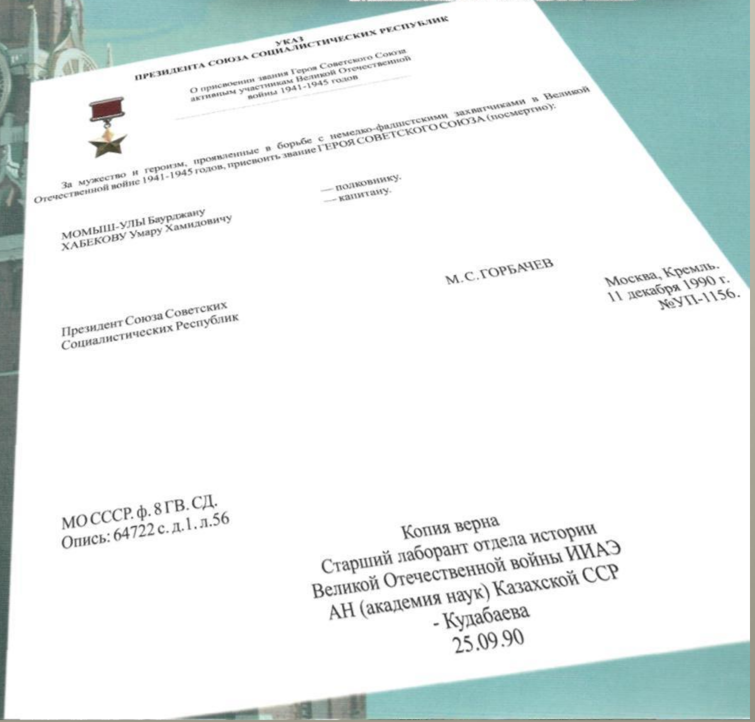

УКАЗ
ПРЕЗИДЕНТА СОЮЗА СОЦИАЛИСТИЧЕСКИХ РЕСПУБЛИК

О присвоении звания Героя Советского Союза активным участникам Великой Отечественной войны 1941-1945 годов

За мужество и героизм, проявленные в борьбе с немедко-фашистскими захватчиками в Великой Отечественной войне 1941-1945 годов, присвоить звание ГЕРОЯ СОВЕТСКОГО СОЮЗА (посмертно):

МОМЫШ-УЛЫ Бауржану — полковнику.
ХАБЕКОВУ Умару Хамидовичу — капитану.

Президент Союза Советских Социалистических Республик — М.С. ГОРБАЧЕВ

Москва, Кремль.
11 декабря 1990 г.
№УП-1156.

МО СССР. ф. 8 ГВ. СД.
Опись: 64722 с. д.1. л.56

Копия верна
Старший лаборант отдела истории
Великой Отечественной войны ИИАЭ
АН (академия наук) Казахской ССР
- Кудабаева
25.09.90

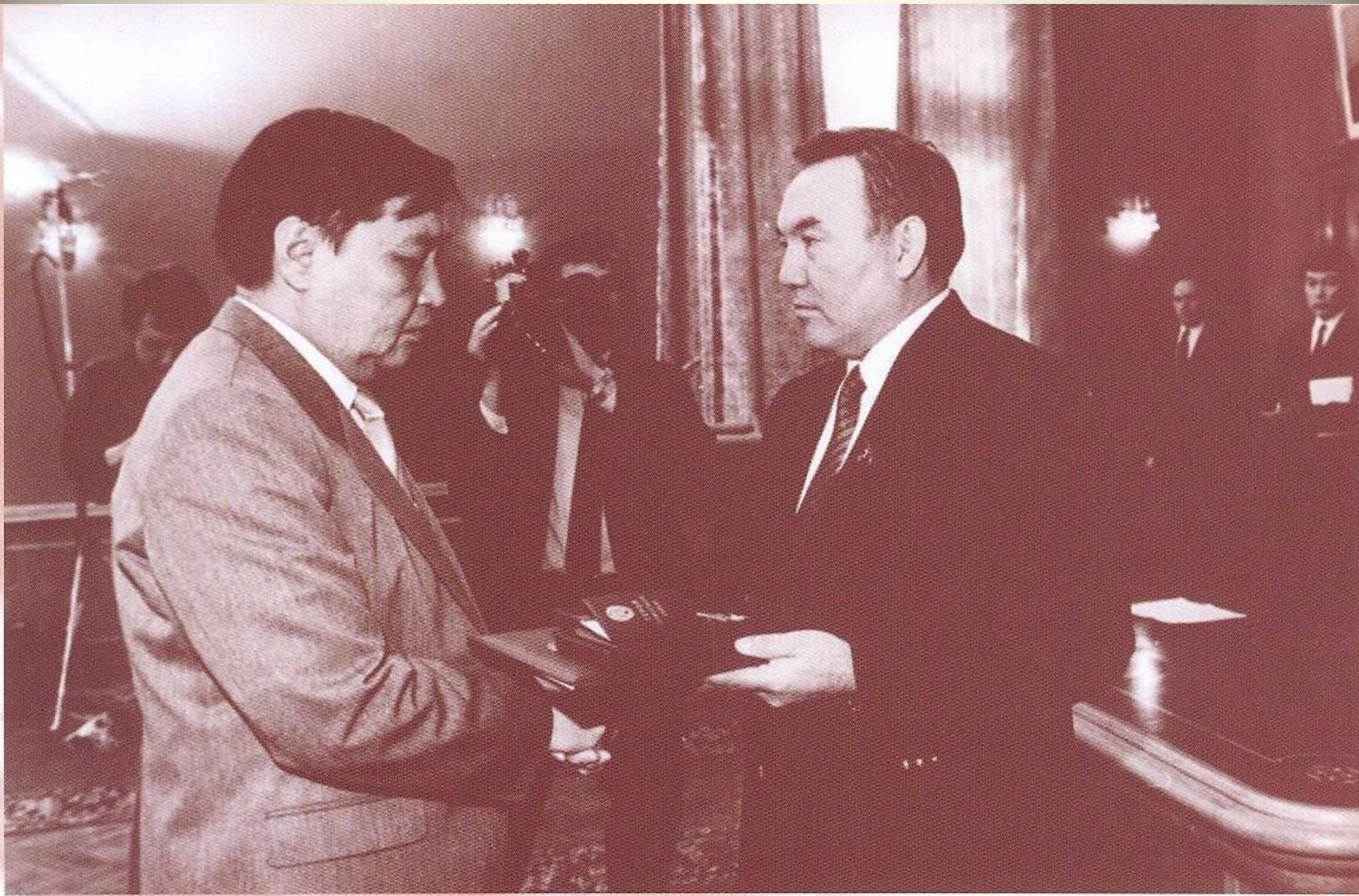

Н. Ә. Назарбаевтың Бақытжан Момышұлына Батырдың Алтын жұлдызын тапсырып тұрған сәті. Алматы, 1990 ж.

Нұрсұлтан НАЗАРБАЕВ

ПРЕЗИДЕНТУ СОЮЗА СОВЕТСКИХ СОЦИАЛИСТИЧЕСКИХ РЕСПУБЛИК тов. ГОРБАЧЕВУ М. С.

О присвоении звания Героя Советского Союза Момышулы Бауржану

В последние годы трудящиеся и широкая общественность республики, многие знатные люди, ветераны войны и труда, деятели науки и культуры, народные депутаты упорно ставят вопрос о восстановлении исторической справедливости - присвоении звания Героя Советского Союза участнику Великой Отечественной войны, легендарному панфиловцу, гвардии полковнику Бауржану Момышулы (посмертно). В поддержку общественного мнения и с учетом новых сведений о подвигах Б. Момышулы в годы войны Военный Комиссариат Казахской ССР и ветераны панфиловской дивизии вошли с ходатайством о присвоении ему высокого звания.

Действительно, Бауржан Момышулы - легендарная личность, широко известная и популярная в республике, истинный народный герой, пользующийся непререкаемым авторитетом. Родился он в 1910 году, с 1932 года служил в рядах Советской Армии, прошел всю Отечественную войну, командовал взводом, батальоном, полком и дивизией. После войны окончил Военную академию Генштаба Советской Армии, занимался военно-педагогической деятельностью.

Бауржан Момышулы особенно прославился в оборонительных боях под Москвой на Волоколамском направлении в осенне-зимних операциях 1941-1942 годов. В должности командира батальона провел 27 успешных боев, имеющих исключительно важное тактическое значение. В боях у деревни Горюны и железнодорожной станции Матренино его батальоном уничтожено до 600 немецких солдат и офицеров, 6 танков, захвачено 18 станковых и ручных пулеметов, 2 орудия, 3 радиостанции, 2 штабных автомашины с секретными документами. При ночном налете с полувзводом бойцов и легкими орудиями в расположение противника в районе деревни Лопастино-Десятиворка уничтожено до 200 немецких захватчиков. В боях в населенном пункте Крюково стрелковым полком Б. Момышулы уничтожено до полка пехоты противника, 18 танков и много другой боевой техники. В этих и во многих других боевых операциях Бауржан Момышулы проявлял завидную личную храбрость, мужество и отвагу, личным примером воодушевлял на смелые действия бойцов, тактически верно и умело управлял подчиненными подразделениями.

За все эти и другие подвиги Б. Момышулы командиром 316 стрелковой дивизии И. В. Панфиловым 7 ноября 1941 года был представлен к награждению Орденом Ленина, а в августе 1942 года командиром 8 гвардейской стрелковой дивизии Серебряковым был представлен к присвоению звания Героя Советского Союза. Но оба представления, по неизвестным причинам, остались без внимания.

В дальнейшем Бауржан Момышулы в должности командира полков и дивизии активно участвовал в наступательных операциях 1942-1943 годов на Калининском фронте и в разгроме весной 1945 года немецких войск в Курляндии. Только в операции в районе станции Приэкуле в феврале-марте 1945 года 9 гвардейская стрелковая дивизия под командованием Бауржана Момышулы прорвала три полосы сильно укрепленных оборонительных сооружений противника, продвинулась вперед до 8 км, освободила 15 населенных пунктов, уничтожила 950 немецких солдат и офицеров, 25 орудий, 50 пулеметов и минометов, 35 танков.

Жизнь и подвиги Б. Момышулы легли в основу многих художественных произведений: повести А. Бека «Волоколамское шоссе», книг А. Кривицкого «Вовеки не забуду», Дм. Снегина «На дальних подступах» и «В наступлении», М. Габдуллина «Мои фронтовые друзья», А. Нуршаихова «Истина и легенда», художественного фильма «За нами Москва», пьесы В. Шаинского «Волоколамское шоссе», поставленной во МХАТе, и ряда других.

Недавно в результате активных поисков в архивах Министерства обороны СССР нами обнаружено письмо-записка бывшего командира 8 гвардейской (панфиловской) стрелковой дивизии Серебрякова в Президиум Верховного Совета СССР от 17 июля 1944 г., где детально и подробно описываются подвиги Б. Момышулы в сражениях под Москвой и подтверждается факт представления его к ордену Ленина, затем к высокому званию Героя Советского Союза (прилагается. Арх. МО СССР, Ф.1063 оп. д.4, л.л. 96-98).

Присвоение звания Героя Советского Союза легендарному герою казахского народа Бауржану Момышулы стало бы историческим актом торжества справедливости.

Н. НАЗАРБАЕВ

«Суретшілер» тобы

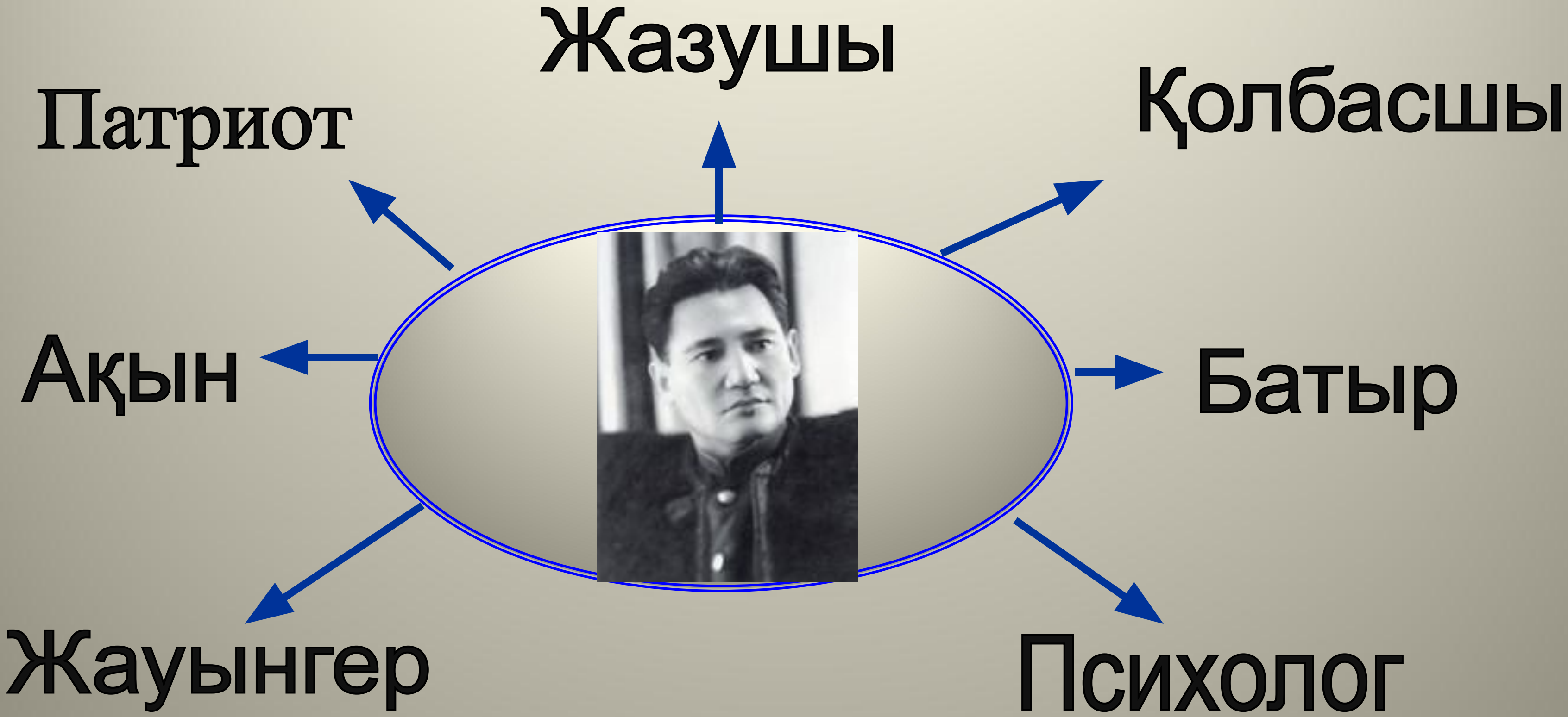
Жазушы
Патриот
Қолбасшы
Ақын
Батыр
Жауынгер
Психолог

Патриот деген не мағына береді?

Патриотизм дегеніміз – Отанға деген сүйіспеншілік, жеке адамның аман– саулығының қоғамдық – мемлекеттік қауіпсіздікке тікелей байланыстығын сезіну, ал мемлекетті нығайту дегеніміз – жеке адамды күшейту екенін мойындау, қысқасын айтқанда, патриотизм мемлекет деген ұғымды жеке адаммен, яғни оның өткенімен, бүгінгі күнімен және болашағымен қарым-қатынасты білдіреді

Бауыржан Момышұлы

Бауыржан Момышұлы - патриот жазушы.

«Әдебиетшілер» тобы

Жарық көрген кітаптары

Бауыржан бабамның жинақтары

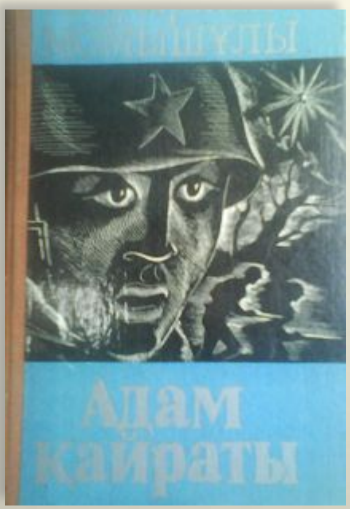

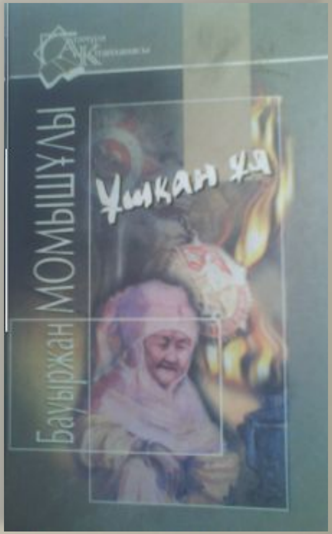

Бауыржан бабама арналған кітаптар

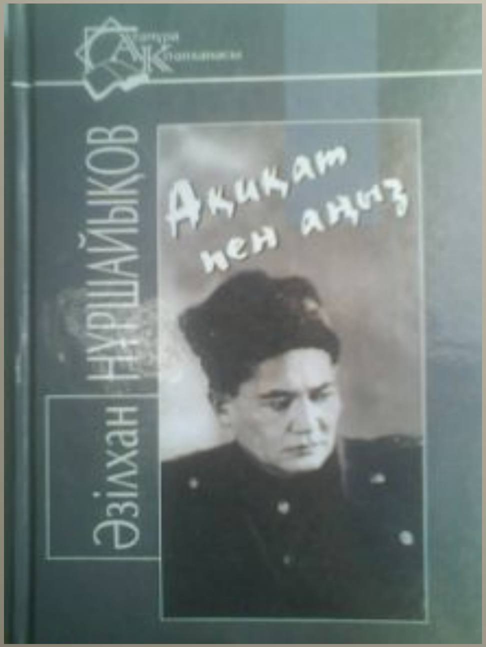

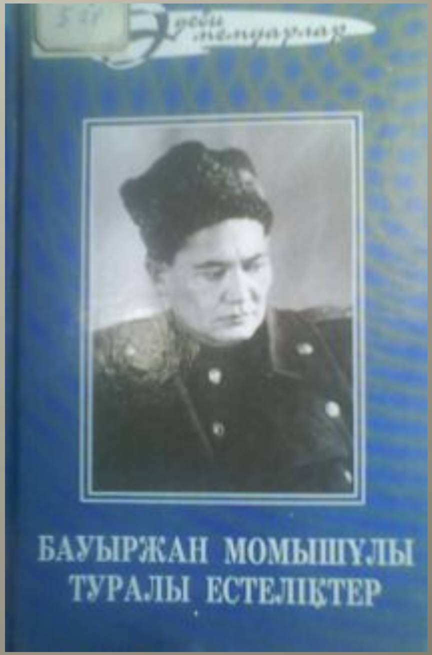

Курляндия майданы.
 Көптомдық
шығармалар жинағы. 5-том.
Момышұлы Бауыржан. 2009 ж.

Айтылмаған ақиқат.
Көптомдық шығармалар
 жинағы (1-кітап), 9-том.,
(2-кітап), 10-том.
Момышұлы Бауыржан. 2009
ж.

Куба әсерлері. Көптомдық
 шығармалар жинағы. 8-том.
Момышұлы Бауыржан. 2009ж.

Екі томдық шығармалар
жинағы

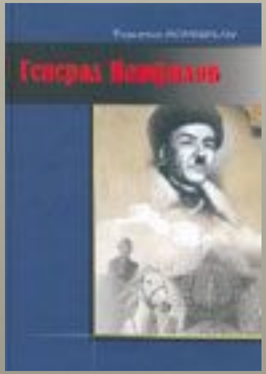

Генерал Панфилов.
Көптомдық шығармалар жинағы.
12-том. Момышұлы Бауыржан.
2009 ж.

2 топ
«Зерттеушілер»

Өсиет сөздері

“Үлкенді ізетте, кішіні күзетте көр”

“Ерлік тәрбиеден туады”

“Ерлік білекте емес, жүректе”

“Отанда опасызға орын жоқ”

“Тізе бүгіп жүргеннен, тік тұрып өлге артық”

“Сен жаудан қашсаң, өмір сенен қашады”

Өсиет сөздері

"Барлық халық пен барлық ұлт
ұлы және тамаша нәрселерді жасауға
қабілетті"

"Әрбір азамат өз ұлтын суюге тиіс
және өз ұлтына деген терең сүйіспеншілігі
мен мақтаныш сезімі арқылы басқа ұлттарды
танып, құрметтеп оларды сүйе білуге тиіс"

Екі сөзді – ер емес , серт- ер серігі.

Қарабет болып қашқанша ,
Қайрат көрсетіп өлген артық.

Өсиет сөздері

Қой бастаған арыстан тобынан,
Арыстан бастаған қой тобы артық.

Халықтың ізгі дәстүрі – біздің ең асыл мұрамыз.

Жерге тер төгіп, халыққа қан төгіп аянба..

Анамыздың ақ сүтімен бойымызға дарыған тілімізді ұмыту – бүкіл ата-бабамызды, тарихымызды ұмыту.

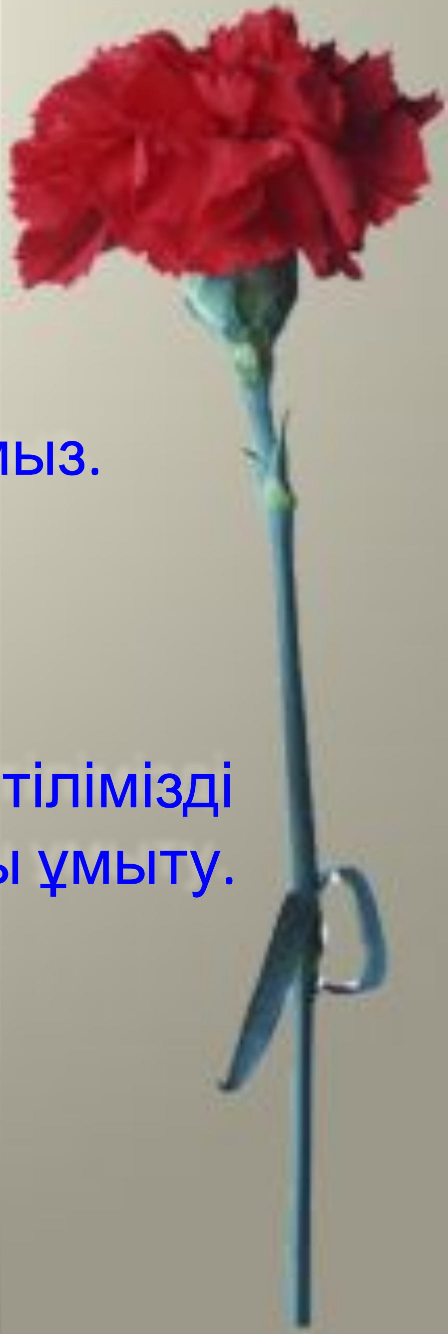

«Тілшілер» тобы

Кубалық студенттердің Б. Момышұлынан қолтаңба алып жатқан сәті.

«Б.Момышұлы атындағы Құрмет белгісінің»
нөмірі бірінші иегері – Н.Назарбаев

«Суретшілер» тобы

Бақытжан Момышұлы

Кішкентай кезімнен әкеме тартқым келді. Бірақ сәл өсе келе түсіндім. Мен ешқашан да әкемнен озбаймын да, артық та болаймын, мен әкемнің көлеңкесімін. Бірақ ондай адамның көлеңкесі болу да үлкен бақыт.

Әзілхан Нұршайықов

Бауыржан атамыздың басынан өткеннің бәрі ақиқат. Ал ақиқаттан аңыз тарайды. Сол ақиқатты естіген адам, өзінің ойын қосып, жалғап кете береді. Баукеңнің өмірі ақиқат. Сол ақиқатқа негізделген аңыздар содан тараған. Оны өтірік деуге және болмайды.

Тәкен Әлімқұлов

Бауыржан Момышұлы әскери тақырыпқа жазған әңгімелерінде, повестерінде нақты дерек, тарихи шындық басым. Оған бастан кешкен, көзбен көрген, бөгдеден естіген нәрселері сұрыптала қосылып, әлеуметтік-қоғамдық мағынасы басым сипатталады.Оның пірі-шындық.”

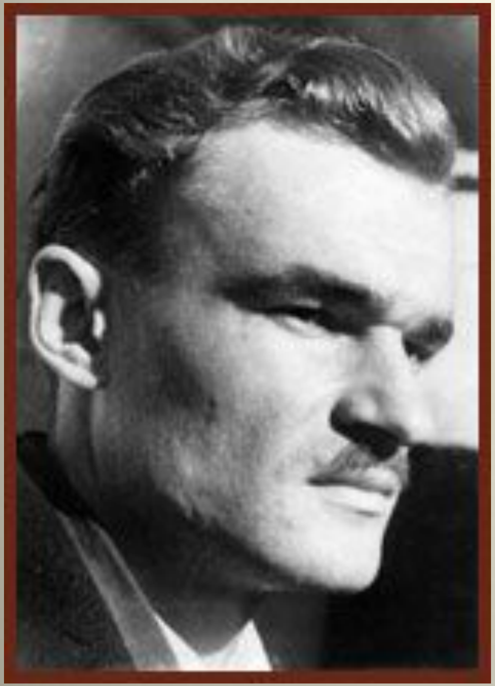

Дмитрий Снегин

Мәскеу түбіндегі шайқастарда тұңғыш рет көргенде-ақ мен оны бұрыннан білетіндей сезінгем. Бәлкім,ол бір аспан астында туылып, бір жерде өскендігімізден де болар. Бәлкім, ол бізді соғыс табыстырып, достығымыз қанмен бекігендіктен бе екен?

Генерал - полковник,
әскери ғылымдарының докторы
И.М.Глушко

Момышұлының дәрістерін біздер барлық уақытта, қызыға, асыға күтетінбіз.Момышұлы тіпті де әскери шен- шекпенге қарамай,сонымен қатар барлық тындаушыларға талап қоя қарайтын.

Батыр атам жүзге келді

БАУЫРЖАНДАЙ БАТЫРЫ БАР ЕЛ БАҚЫТТЫ!

Бауыржан Момышұлы...

Бұл есімнің қазақ халқының шежіресінде алтын әріппен жазылып қалғаны қашан?!. Десек те, халқымыздың маңдайына біткен біртуар азамат, Кеңес Одағының тарихта қалған ең соңғы баһадүр батыры Бауыржан Момышұлының алда келе жатқан 100 жылдық мерейтойына орай, алғашқылардың бірі болып, Мәскеудегі қазақ елшілігі Ресей астанасындағы ағайындармен бірлесе отырып, батыр баба есімін ұлықтады. Ең бастысы, бұл – Баукеңдей батырдың ғасырлық мерейтойы аясында өткізілген алғашқы шара. Мәскеуде ұйымдастырылған бұл шара Бауыржан Момышұлы есімінің тек өз елінде ғана емес, көршілес Ресей тұрғындары есінде де мәңгілік сақталғанын паш етті. Біз осыған қуанып, осыған марқайдық!

Батыр атам жүзге келді

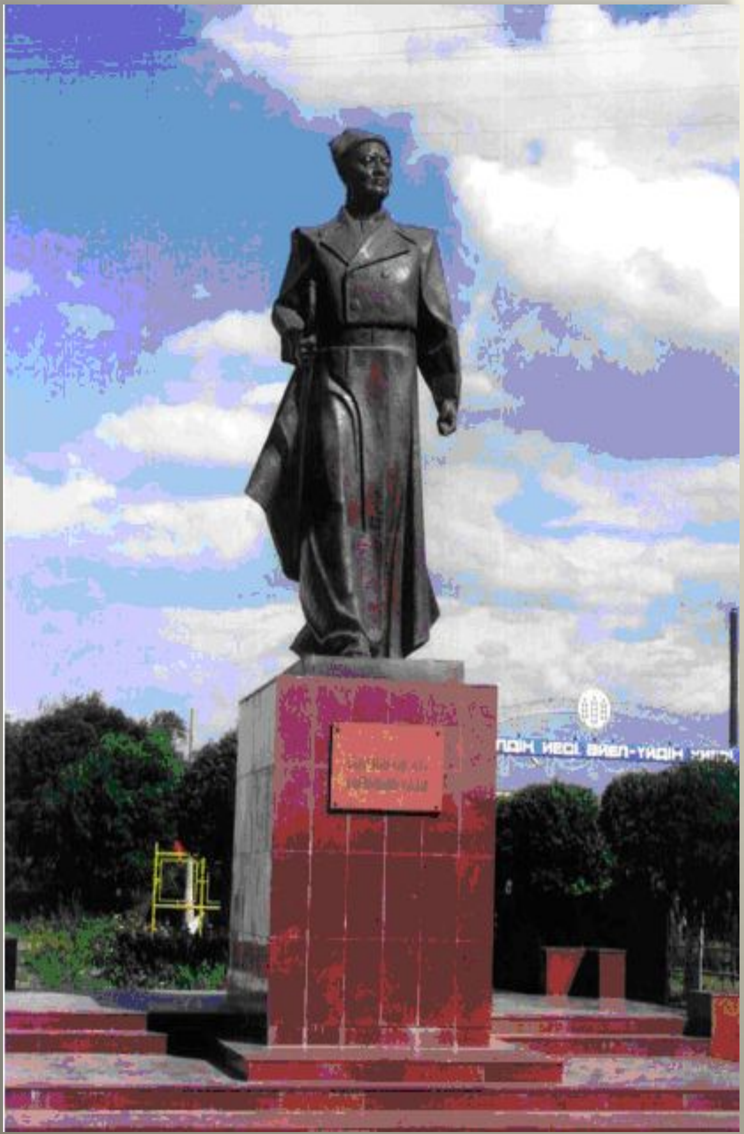

БАУЫРЖАН
МОМЫШҰЛЫ

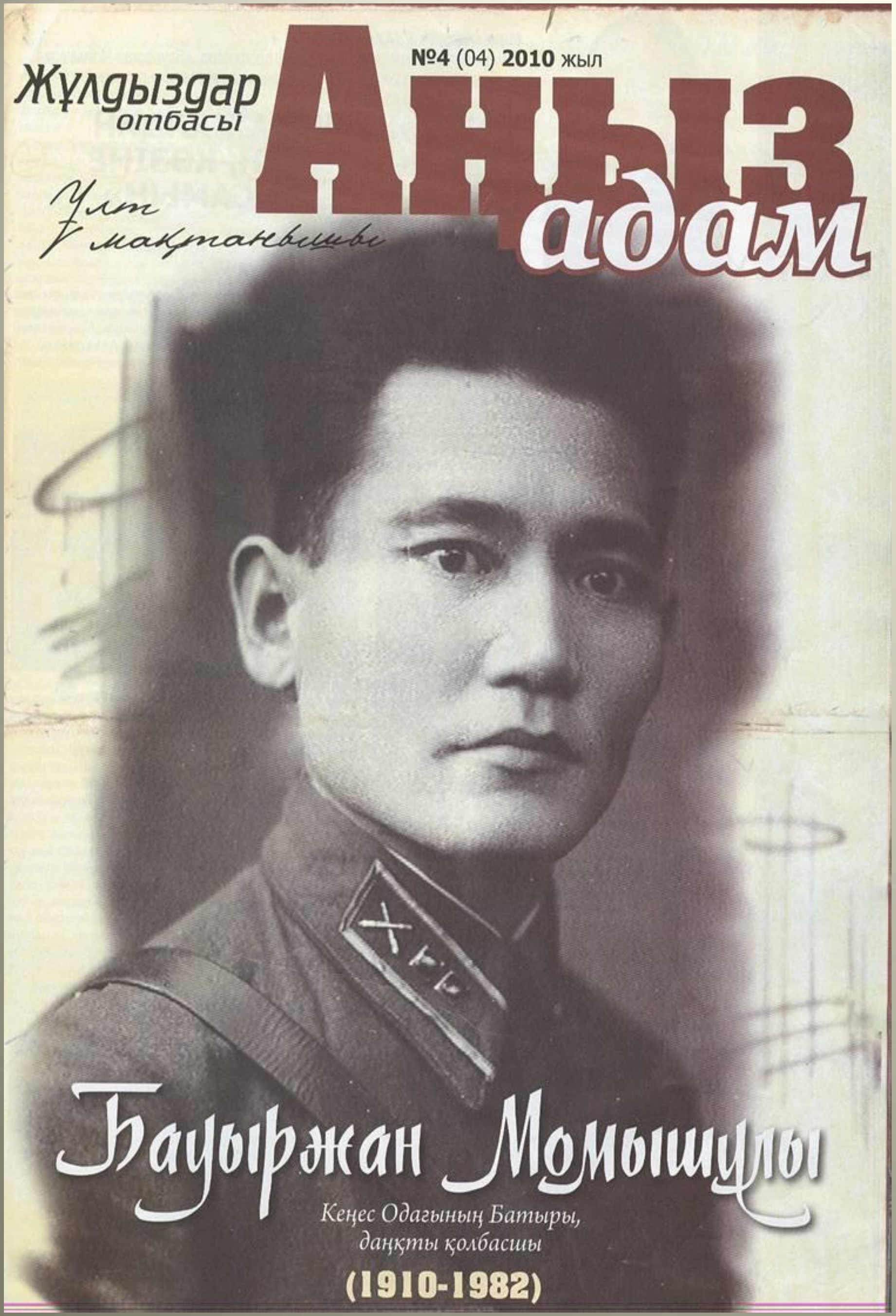

Жұлдыздар
отбасы
№4 (04) 2010 жыл
Аңыз
адам
Ұлт мақтанышы
Бауыржан Момышұлы
Кеңес Одағының Батыры,
даңқты қолбасшы
(1910-1982)

Аңызға айналған атам

Аңыз адам

Бозбала Бауыржан

Бауыржан қызыл әскер қатарында

Студент Бауыржан

Зейнеткер Бауыржан

Ерлікке толы ғұмыры

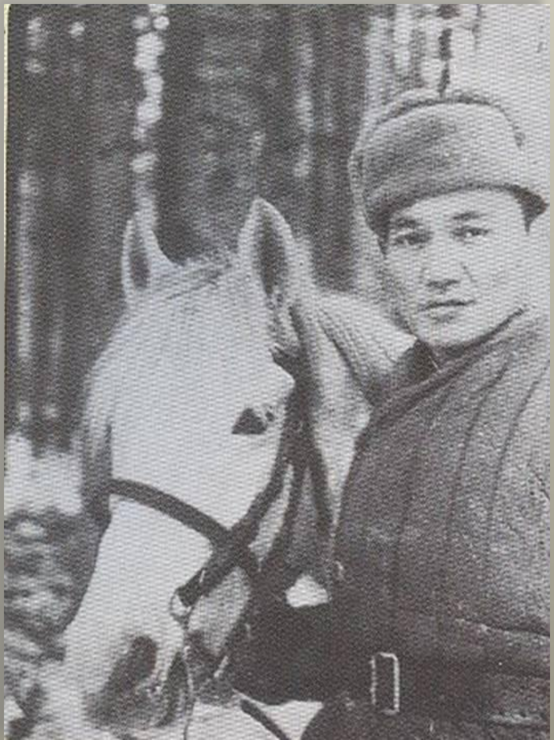

Отты жылдарда

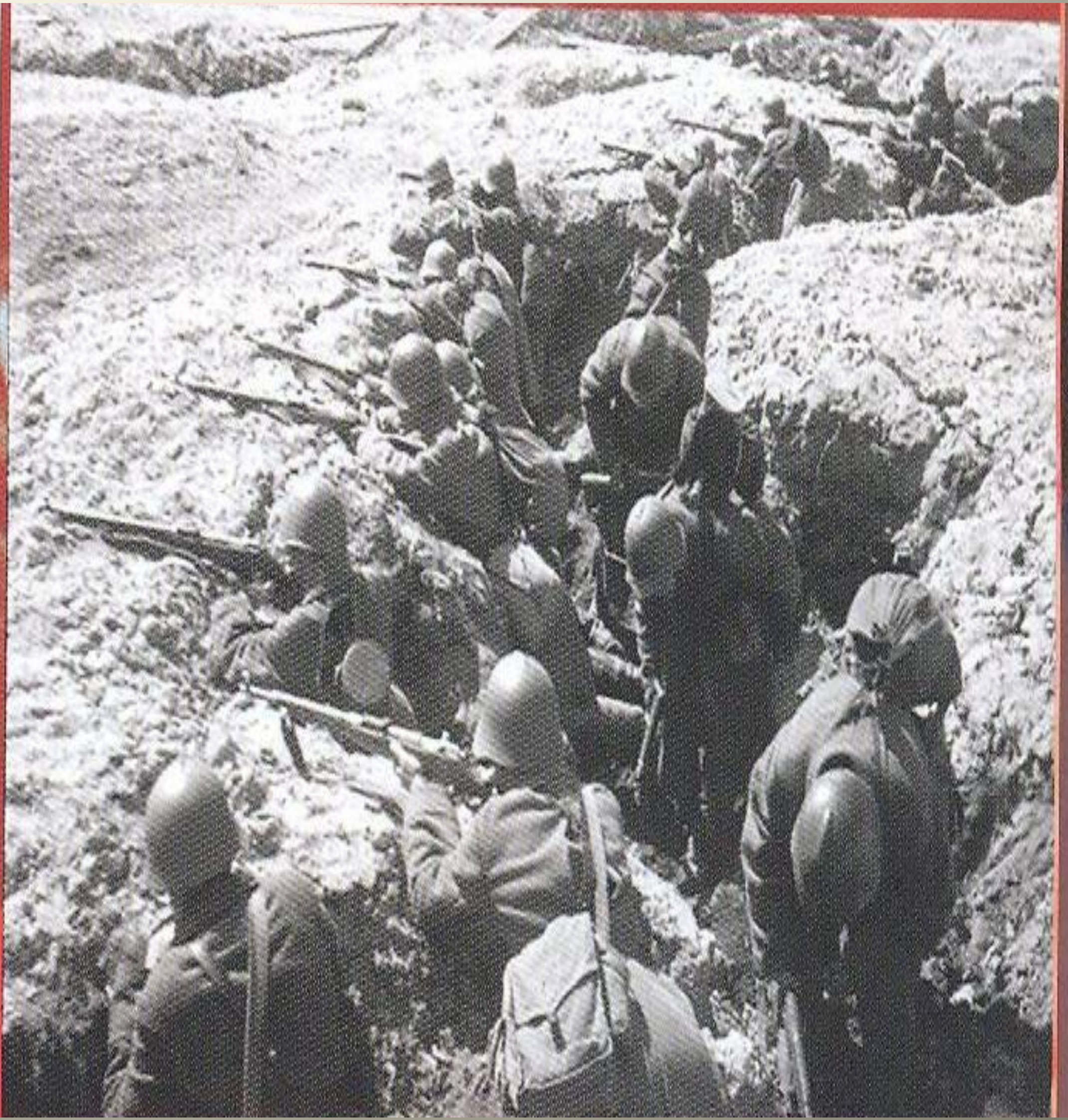

Майдандас достарының ортасында

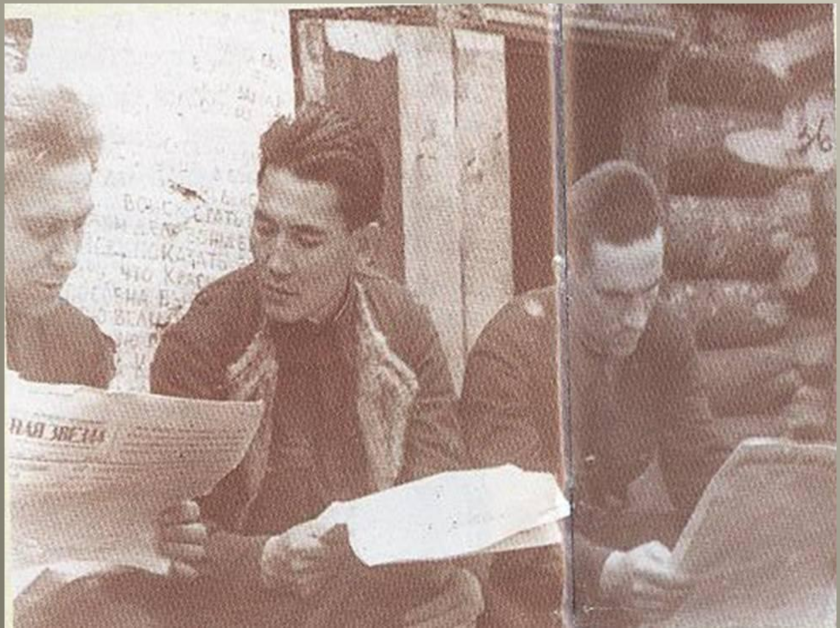

„ВЕЛИКА РОССИЯ, А ОТСТУПАТЬ НЕКУДА
ПОЗАДИ МОСКВА!"

Бауыржан атаның ұрпақтары.

Жамал апай кішкентай Бақытжанмен

Жары Жамал апаймен

Өсиет сөздері

1.Барлық халық пен барлық ұлт ұлы және тамаша нәрселерді жасауға қабілетті.Әрбір азамат өз ұлтын сүюге тиіс және өз ұлтына деген терең сүйіспеншілігі мен мақтаныш сезімі арқылы басқа ұлттарды танып, құрметтеп оларды сүйе білуге тиіс.

2. Тәрбиелі – тәртіптің құлы,
Тәртіпті – елдің ұлы.

3. Сен жаудан қашсаң,
Өмір сенен қашады.

4. Айқаймен ала алмайсың,
Ақылмен,айламен алғын.

5.Қайратыңа әдісіңді жолдас ет,
Әдісіңе ақылыңды жолдас ет.

6.Таяқтан тайсалмасаң,
Семсерден сескенбесең,
Жеңдім дей бергін.

7.Отан үшін отқа түскін - күймейсің.

8.Өтіріктің балын жалап тірі жүргенше, шындықтың уын ішіп өлген артық.

"Бауыржантану" ғылыми зерттеу орталығының ұжымы

Мекемтас Мырзахметұлы

Бауыржан Момышұлы атындағы мектептер

Атырау қаласы Б. Момышұлы атындағы №25 мектеп

Жетісай қаласы Б.Момышұлы атындағы №6 мектеп-гимназия

Алматы қаласы Б.Момышұлы атындағы №131 мектеп-лицей

Арыс қаласы Б.Момышұлы атындағы №11 қазақ орта мектебі

Мәскеу, Зеленоград ауданы Б.Момышұлы атындағы №229 орта мектебі

Шымкент қаласы Б.Момышұлы атындағы №44 мектеп

«Б.Момышұлы атындағы Құрмет белгісінің»
нөмірі бірінші иегері – Н.Назарбаев

АЛМАТЫ

Ұсыныстарым:

1. Патриоттық тәрбие беруде мектептің бастауыш сынып оқулықтарында Бауыржан атаның шығармалары молдау берілсе.

2. Республикалық орталықтандырылған «Бауыржан Момышұлы» атындағы мұражай ашылып, еліміз бойынша саяхаттар ұйымдастырылса.

3. «Аты аңызға,сөзі нақылға айналған атаның» туған күніне арнап, жыл сайын мектептерде іс-шаралар өткізілуіне көңіл бөлінсе. «Бауыржан оқулары» («Ұшқан ұя», «Қанмен жазылған кітап», «Москва үшін шайқас» т.б. шығармалары бойынша), мүшайра өткізіліп, деректі фильмдер көрсетілу үрдіске айналдырылса.

4. **Болашақта әскери борышын өтеуге барған ұландарға, әскери адамдарды даярлайтын оқу орындарында Бауыржан атамыздың әскери тәсілдері оқытылса.**

5. **Республикамыздың барлық облыстарында қазақ елінің біртуар Қаһарман ұлы Бауыржан Момышұлының есімі мектептерге,саяжайларға,тәрбиелеу орындарына, көшелерге т.б. беріліп, ескерткіштер қойылса,болашақ ұрпақтардың есінде ұзақ уақыт сақталады деп ойлаймын.**